

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

**Leidschendam-
Voorburg**

Datum 7 oktober 2025

Nummer 4453

Onderwerp Raadsbrief Wensen en bedenkingen geven over initiatiefvoorstel aanpak veiligheid vrouwen en meisjes en tegengaan femicide

Portefeuillehouder Burgemeester Vroom

1. Aanleiding

Op 9 september 2025 hebben de fracties van GroenLinks en PvdA een initiatiefvoorstel ingediend met een aanpak voor het versterken van de veiligheid van vrouwen en meisjes en het tegengaan van femicide (ID16). Hierin vragen de initiatiefnemers aan het college om akkoord te gaan met 7 acties die hieraan bijdragen. Met deze brief geeft het college haar wensen en bedenkingen over deze acties.

2. Inhoudelijke uiteenzetting

Veel volwassenen en kinderen zijn thuis niet veilig. Iemand loopt meer kans op huiselijk geweld dan op welke andere vorm van geweld ook. Qua omvang en impact is huiselijk geweld in Nederland een van de grootste maatschappelijke vraagstukken. De meest recente landelijke prevalentie-monitor [Huiselijk Geweld en Seksueel Grensoverschrijdend gedrag \(2024\)](#) laat zien dat 9 procent van de bevolking van 16 jaar of ouder het afgelopen jaar slachtoffer was van één of meer vormen van huiselijk geweld. Dat komt neer op bijna 1,3 miljoen mensen. Deze cijfers komen overeen met die van 2020 en 2022.

Door de toenemende aandacht in de media voor huiselijk geweld wordt dit steeds zichtbaarder. Dit geldt ook voor huiselijk geweld tegen vrouwen en meisjes en vrouwenmoord. Ook de Rijksoverheid vraagt om meer aandacht voor deze vorm van huiselijk geweld. De termen huiselijk geweld en femicide (hierna: vrouwenmoord) worden als volgt omschreven:

Huiselijk geweld

Onder huiselijk geweld vallen alle verschijningsvormen van geweld binnen de huiselijk kring of het sociale netwerk, gepleegd door (ex-)partners of familieleden. Het kan gaan om fysiek, seksueel en/of psychisch geweld en/of verwaarlozing. Diverse vormen van geweld vallen onder de definitie huiselijk geweld, zoals kindermishandeling, intieme terreur en ouderenmishandeling. Het gaat om geweld in afhankelijkheidsrelaties. Dit betekent concreet dat het geweld wordt gepleegd door iemand uit de directe omgeving van het slachtoffer, waarbij het slachtoffer afhankelijk is van deze persoon.

Femicide

Femicide, of vrouwenmoord, is het opzettelijk doden van vrouwen of meisjes vanwege haar vrouw-

zijn, een vorm van gendergerelateerd dodelijk geweld. Vaak is de dader een partner, ex-partner of familielid. In de meeste gevallen gaat hier intieme terreur aan vooraf. Intieme terreur is eenzijdig partnergeweld (huiselijk geweld), dat zich kenmerkt door een patroon van controle en dwang. Geweld tegen vrouwen komt vaak voor en uit zich in fysiek, seksueel, emotioneel en/of economisch geweld. Intieme terreur is niet altijd duidelijk zichtbaar en herkenbaar.

Volgens Kennisinstituut voor Emancipatie en Vrouwengeschiedenis [Atria \(2023\)](#) sterft er in Nederland elke acht dagen een vrouw door geweld. Voor de regio Haaglanden zijn op dit moment geen cijfers beschikbaar over het aantal gevallen van vrouwenmoord. De regio Haaglanden volgt de uitkomsten van de Femicide Monitor nauwlettend. Daarnaast zal samen met de netwerkpartners worden verkend of registratie van het aantal gevallen van vrouwenmoord in Haaglanden toch mogelijk is.

Nieuwe regiovisie aanpak huiselijk geweld Haaglanden

De afgelopen jaren was het programma Geweld hoort Nergens Thuis leidend in de landelijke en regionale aanpak van huiselijk geweld. Dit programma is in 2022 opgegaan in het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Voor de regio Haaglanden heeft dit geleid tot een regiovisie die is verlengd tot en met eind 2025 en op dit moment wordt vernieuwd.

In de nieuwe visie zullen maatschappelijke en zorgorganisaties, politie, justitie en gemeenten in de regio Haaglanden samenwerken om huiselijk geweld te voorkomen, vroegtijdig te herkennen en duurzaam te stoppen. De aanpak zal mensgericht zijn, met aandacht voor alle betrokkenen binnen een huishouden of gezin. Gewerkt zal worden aan goede netwerksamenwerking en sterke lokale teams. Samen zullen de partijen investeren in preventie, effectieve hulp, opvang en waar nodig langdurige begeleiding. De nieuwe regiovisie zal in het vierde kwartaal van 2025 naar de gemeenteraad worden gestuurd.

Hieronder gaat het college in op de 7 door de initiatiefnemers aangedragen acties om de veiligheid van vrouwen en meisjes te waarborgen en vrouwenmoord tegen te gaan.

1. Femicidepreventie als expliciet speerpunt op te nemen in het beleid binnen het sociaal- en veiligheidsdomein, in samenhang met de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Dit gebeurt. De nieuwe regiovisie aanpak huiselijk geweld Haaglanden zal zoveel mogelijk doorgaan op de huidige regiovisie. Op wettelijke taken zoals Veilig Thuis en de vrouwenopvang zal onverminderd worden ingezet. Daarnaast werkt de regio aan een aantal regionale prioriteiten zoals het voorkomen van huiselijk geweld door in te zetten op preventie en vroegsignalering, maar ook door interventies als intensief casemanagement (ICM) en de multidisciplinaire aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling (MDA++). Hierbij is nadrukkelijk aandacht voor de pleger, omdat alleen op deze manier het geweld kan stoppen. Daarnaast heeft de regio als prioriteit het verbeteren van de samenwerking tussen zorg- en strafpartners en gemeenten (ook wel netwerksamenwerking of ketensamenwerking genoemd), om samen in te zetten op het tegengaan van intieme terreur en vrouwenmoord. Ook Veilig Thuis zal in 2026 nog verder inzetten op de

expertiseontwikkeling over vrouwenmoord, zodat de rode vlaggen van intieme terreur en vrouwenmoord vroegtijdig kunnen worden herkend. Femicidepreventie is daarmee een scherp aandachtspunt, zoals ook aan de raad is gepresenteerd tijdens de regionale raadsinformatiebijeenkomst over de nieuwe regiovisie op 17 september 2025.

2. Actief aan te sluiten bij de aanpakken in het tegengaan van femicide in de regio Haaglanden en hierbij samen te werken met omliggende gemeenten (w.o. Den Haag en Rijswijk), politie, Veilig Thuis Haaglanden en andere relevante partners.

Dit gebeurt al. In de afgelopen jaren is intensief geïnvesteerd in versterking van de samenwerking tussen H9-gemeenten en de zorg- en strafpartners in de regio. Deze samenwerking wordt ook de komende jaren voortgezet. Tijdens de regionale raadsinformatiebijeenkomst op woensdag 17 september, heeft de raad al een inkijkje gekregen in de nieuwe Regiovisie Aanpak Huiselijk Geweld Haaglanden, waar ook het tegengaan van vrouwenmoord onderdeel van uitmaakt. Daarnaast sluit de regio Haaglanden aan bij de uitwerking van het landelijke plan '[Stop Femicide!](#)'.

Als voorloper op de nieuwe regiovisie heeft de gemeente op 4 oktober 2024 samen met de regiogemeenten en zorg- en strafpartners in de regio het [Manifest Aanpak Huiselijk Geweld Haaglanden](#) ondertekend. Hierin is specifiek aandacht voor hoog-risicozaken en heeft het tegengaan van vrouwenmoord een belangrijke plek. Afgesproken is in te zetten op het beter (h)erkennen van signalen, klare taal te gebruiken om over onder andere vrouwenmoord te spreken, als betrokken partners van elkaar te leren in hoog-risicozaken en zorg voor nabestaanden van slachtoffers van vrouwenmoord te verbeteren.

3. Training en bewustwordingsactiviteiten te organiseren voor professionals en inwoners, daarbij ook mannen en jongens te betrekken, gericht op vroegsignalering, risicotaxatie en preventie van femicide.

Dit gebeurt al. De GGD Haaglanden verzorgt dit aanbod, waarbij aandacht is voor specifieke vormen van huiselijk geweld, zoals kindermishandeling en intieme terreur. Het aanbod wordt versterkt door een aanvullende rol van Veilig Thuis, waarbij de advies- en meldtaak goed onder de aandacht wordt gebracht. Daarnaast wordt geïnvesteerd in de instandhouding van het netwerk van aandachtfunctionarissen (deskundigen in organisaties op het vlak van huiselijk geweld en kindermishandeling), zodat onderling ervaring en kennis kan worden gedeeld.

Om (ernstig) huiselijk geweld te voorkomen, is het belangrijk dat de kennis over alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling groeit. Het is niet alleen belangrijk dat professionals en maatschappelijke instellingen weten hoe ze moeten handelen, maar ook dat slachtoffers, plegers en omstanders de stap durven zetten naar hulp en ondersteuning. Juist ook als de zorgen nog niet heel groot zijn. De inzet op preventie vraagt om een lange adem om in de toekomst huiselijk geweld zoveel mogelijk te voorkomen en het taboe daarop te doorbreken. In het lokaal uitwerken van de regiovisie krijgt dit een plek. Het voornemen is om de focus daarin te leggen op het vroegtijdig bereiken van inwoners, samen met lokale netwerken en organisaties. De eerste gedachten daarover zijn gewisseld tijdens de raadsbijeenkomst over gemeenschappelijke regelingen op dinsdag 30 september 2025. De lokale uitvoeringsagenda ontvangt de raad in 2026.

Landelijke publiekscampagnes besteden ook aandacht aan het herkennen van signalen en rode vlaggen van huiselijk geweld en vrouwenmoord. De campagnes van de VNG ('[Is dit liefde?](#)') en van het Ministerie van Justitie en Veiligheid ('[Waar ben je?](#)') worden breed zichtbaar gemaakt sinds 25 september, want toen startte de landelijke campagne tegen vrouwenmoord Orange the World. Ook gemeente Leidschendam-Voorburg geeft hier actief aandacht aan.

4. Het jaarlijks aansluiten bij de 'Orange the World' campagne (25 november-10 december), dé wereldwijde campagne tegen geweld tegen vrouwen en meisjes, met specifieke aandacht op 25 november, De Internationale Dag tegen Geweld tegen Vrouwen.

Dit gebeurt al. Gemeente Leidschendam-Voorburg doet ieder jaar mee met [Orange the World](#), de internationale campagne tegen geweld tegen vrouwen en meisjes. In 2025 is het thema van de campagne in Nederland 'Gemeenten aan zet: veilig, overal en altijd', om aandacht te vragen voor geweld tegen vrouwen en meisjes rond de gemeenteraadsverkiezingen. In de periode van 25 november - 10 december 2025 worden in Leidschendam-Voorburg verschillende activiteiten georganiseerd samen met maatschappelijke partners, zoals een lezing over gendergerelateerd geweld, het verlichten van bepaalde gebouwen en een training over de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voor sleutelpersonen in de wijk en buurtorganisaties. Hiermee wil de gemeente inwoners, sleutelpersonen en maatschappelijke instellingen bewegen om actie tegen geweld stevig te verankeren in onze samenleving. Want ieder individu kan ook in zijn, haar of hun directe omgeving het verschil maken.

5. Het college op te dragen om hiervoor de structurele kosten in beeld te brengen en aan de gemeenteraad ter besluitvorming voor te leggen.

De kosten die worden gemaakt staan al in de begrotingsproducten.

Regionaal gefinancierd

Centrumgemeenten krijgen een financiële bijdrage voor de aanpak van huiselijk geweld in de centrumgemeente en de regiogemeenten via het Rijk. Dit zijn de DUVO-middelen (decentralisatie-uitkering vrouwenopvang). Deze zijn bedoeld om gemeenten te ondersteunen bij het aanpakken van alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties, zoals huiselijk geweld en kindermishandeling. Hiervan wordt onder andere de vrouwenopvang, MDA++ en een bijdrage aan Veilig Thuis betaald.

Lokaal gefinancierd

De financiering van Veilig Thuis is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling (GR) GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Alle deelnemende gemeenten betalen een bijdrage op basis van inwonertal en gebruik. Centrumgemeente Den Haag draagt een vaststaand bedrag extra bij aan Veilig Thuis. Ook dragen alle gemeenten uit de regio Haaglanden 30 cent per inwoner bij aan het preventie- en vroegsignaleringsaanbod van de GGD Haaglanden (team Geweld in Afhankelijkheidsrelaties, GIA). Gemeente LV is daarnaast zelf verantwoordelijk voor de ondersteuning en inrichting van het lokale team.

Lokaal heeft de gemeenteraad inmiddels ingestemd met de volgende financieringsstromen:

- € 650.000 voor Veilig Thuis als advies- en meldpunt voor huiselijk geweld (GR);
- Circa € 25.000 aan de regio Haaglanden (GGD) voor deskundigheidsbevordering van professionals in de regio (30 cent per inwoner);
- Circa € 300.000 aan MEE, Veilig Thuis en de inzet van jeugdconsulenten voor de ondersteuning van gezinnen bij huiselijk geweld in het Veilig Verder Team;
- € 177.000 incidenteel vrijgemaakt in de 1^e Tussentijdse rapportage 2025 (iBabs 4039) en € 277.000 structureel in de Kadernota 2026-2029 (iBabs 3902) om de aanpak van huiselijk geweld te intensiveren. Hiermee komt er passend ondersteuningsaanbod voor de ernstigste casussen en wordt gewerkt aan een sluitende ketenaanpak.

6. Het college op te dragen jaarlijks aan de raad te rapporteren over voortgang, resultaten en samenwerking in de aanpak van femicide.

Dit gebeurt al. De raad ontvangt jaarlijks het jaarverslag van het Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden (jaarverslag 2024 iBabs 4277), een netwerkorganisatie met partners uit het straf-, zorg- en gemeentelijk domein die samenwerken om passende plannen van aanpak te maken voor mensen met complexe, domeinoverstijgende problemen.

Om meer grip op de omvang en aard van de problematiek te krijgen in regio Haaglanden en de effecten van de nieuwe regiovisie te monitoren, zal de komende periode meer datagedreven worden gewerkt. De volgende indicatoren zullen worden gemonitord:

- Het aantal meldingen en adviezen bij Veilig Thuis.
- Aantal gevraagde adviezen en meldingen per beroepsgroep.
- De aard van het geweld.
- Het aantal hermeldingen bij Veilig Thuis.
- Het aantal huisverboden en aantal herhaalde huisverboden in de regio.
- De in- en uitstroom van casuïstiek in de MDA++ aanpak en de aanpak (ex-)partnerstalking bij het Zorg- en Veiligheidshuis.
- Trainingen: aantal deelnemers of bezoekers, herkomst deelnemers (onderwijs, gemeente, etc.) en tevredenheid.

In 2028 zal een eerste evaluatie worden uitgevoerd over de nieuwe regiovisie op proces, inhoud en financiën. De gemeenteraden ontvangen dan een voortgangsrapportage. Daaraan voorafgaand ontvangen de gemeenteraden in 2027 een evaluatie van de gemeenschappelijke regelingen GGD en Veilig thuis Haaglanden.

7. Het college op te dragen in beeld te brengen (beleid en middelen, structureel en incidenteel) wat er al wordt gedaan op dit vlak en wat er nog nodig is (beleid en middelen, structureel en incidenteel) om hier structurele aandacht binnen het sociaal- en veiligheidsdomein van de gemeente en aan de raad te doen toekomen.

Dit proces is in gang gezet en hoort bij de lokale uitwerking van het regionale plan. In de afgelopen jaren zijn regionaal veel stappen gezet in het tegengaan van huiselijk geweld:

- De basis op orde van Veilig Thuis Haaglanden. Veilig Thuis is op sterkte gebracht. De organisatie is stabiel en er is gericht aandacht besteed aan het wegwerken van wachtlijsten;

- Inzet op preventie en vroegsignalering. Ontwikkeling en uitvoering van een samenhangend geheel aan trainingen, voorlichting, webinars en kennisplatform vanuit de GGD Haaglanden;
- De ontwikkeling van de Routekaart naar Veiligheid, een regionale werkwijze waarin diverse methodieken zijn geïntegreerd, zoals Signs of Safety, Beter Samenspel en Gefaseerd werken aan veiligheid. Veel professionals zijn inmiddels getraind in deze werkwijze, zowel binnen de lokale teams als bij samenwerkingspartners;
- Veel aandacht voor de implementatie van de meldcode, waarbij aandachtsfunctionarissen worden opgeleid en middels bijscholing hun kennis en expertise rondom het werken met de meldcode behouden;
- Ontwikkeling van specifieke interventies en aanpakken, zoals Intensief Casemanagement (ICM) en Multidisciplinaire aanpak voor huiselijk geweld en kindermishandeling (MDA++);
- Versterking van de rol van lokale teams in de aanpak van onveiligheid. Hierbij is aandacht voor de samenwerking met Veilig Thuis;
- Ontwikkeling van de ketenmonitor door Veilig Thuis. Dit gaat om periodiek zicht houden op huisverboden, meldingen en adviesaanvragen.

De nieuwe regiovisie zal hierop voortborduren en aanpakken versterken waar nodig. De regiovisie zal vormkrijgen in beleid en uitvoering. Ook lokaal wordt geïnvesteerd, onder andere door het vrijmaken van middelen voor passend ondersteuningsaanbod voor de ernstigste casussen, waarmee wordt gewerkt aan een sluitende ketenaanpak.

Conclusie

De komende periode wordt de regiovisie vernieuwd, waarin de preventie van geweld tegen vrouwen en meisjes en het tegengaan van vrouwenmoord een belangrijke plek heeft. Huiselijk geweld gaat in veel gevallen vooraf aan (ex-)partnerdoding. Dit kan zijn in de vorm van isolatie, dwang, bedreiging, stalking en/of fysiek geweld. Daarom is het belangrijk signalen goed te herkennen en huiselijk geweld tegen te gaan. De gemeente werkt hier hard aan, ook samen met andere gemeenten en maatschappelijke partners. In de nieuwe regiovisie wordt ingezet op preventie en vroegsignalering, op bewezen effectieve interventies met aandacht voor plegers en het verbeteren van de samenwerking tussen zorg- en strafpartners en de gemeente om vrouwenmoord tegen te gaan. Zoals ook op dit moment het geval is, zal de regiovisie lokaal vormkrijgen in beleid en uitvoering. In de nieuwe regiovisie zal meer aandacht zijn voor datagericht werken. De informatie die dit oplevert zal aanknopingspunten geven om aanbod in de toekomst gericht te kunnen blijven inzetten.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

R.J. den Haan
secretaris

M.W. Vroom
burgemeester

Bijlage behorende bij deze raadsbrief:

4453 Bijlage 1 Initiatiefvoorstel aanpak veiligheid vrouwen en meisjes en tegengaan femicide